

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/39/2023
Identifikačné číslo spisu:	6118310796
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6118310796.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej, v spore žalobcu: TMS - MONTYS s.r.o., so sídlom Nádražná 1958, Ivanka pri Dunaji, IČO: 34 103 287, zastúpený RUŽIČKA AND PARTNERS s. r. o., so sídlom Výsoká 2/B, Bratislava, IČO: 36 863 360, proti žalovanému: IDAX s.r.o., so sídlom A. Hlinku 2330/2, Zvolen, IČO: 44 065 329, zastúpený JUDr. Ivo Osvald, advokát so sídlom Trhová 1, Zvolen, o zaplatenie 432,43 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 13Cb/15/2018, o dovolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. februára 2023 č. k. 43Cob/104/2022-809, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. februára 2023 č. k. 43Cob/104/2022-809 v rozsahu:

- výroku I. v časti, ktorou Krajský súd v Banskej Bystrici zmenil rozsudok Okresného súdu Zvolen z 28. júla 2022 č. k. 13Cb/15/2018-600 tak, že žalobu o zaplatenie 288,43 eura s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 288,43 eura od 15. januára 2018 zamietol,
- výroku II., ktorým Krajský súd v Banskej Bystrici zmenil rozsudok Okresného súdu Zvolen z 28. júla 2022 č. k. 13Cb/15/2018-600 v časti tretej výrokovej vety tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 34,92 %,
- výroku III., ktorým Krajský súd v Banskej Bystrici nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania žalobcovi ani žalovanému.

II. Vec v zrušenom rozsahu v r a c i a Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

III. Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Zvolen z 9. mája 2023 č. k. 13Cb/15/2018-853 a uznesenie Okresného súdu Zvolen z 26. júla 2023 č. k. 13Cb/15/2018-986.

IV. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 28. júla 2022

č. k. 13Cb/15/2018-600 vo výroku I. rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu 144 eur, úrok z omeškania 9 % ročne zo sumy 42 eur od 13. januára 2018 do zaplattenia, úrok z omeškania 9 % ročne zo sumy 102 eur od 13. januára 2018 do zaplattenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky 40 eur, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvej inštancie vo výroku II. žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a vo výroku III. uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 34 % do troch

dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

1.1. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou (návrhom na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní) domáhal zaplattenia istiny vo výške 432,43 eura s úrokom z omeškania 9% ročne zo sumy 42 eur

od 13. januára 2018 do zaplattenia, 9 % ročne zo sumy 102 eur od 13. januára 2018

do zaplattenia, 9 % ročne zo sumy 288,43 eura od 15. januára 2018 do zaplattenia a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40 eur.

1.2. Žalobca svoju žalobu založil na tom právnom základe, že žalovaný sa v súlade s čl. V. ods. 3 Kúpnej zmluvy z 29. septembra 2008 (ďalej len „Kúpna zmluva“) zaviazal pomernou časťou podieľať na údržbe ním používaných prístupových komunikácií z titulu vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu a prejazdu evidovaného na LV č. XXXX

a LV č. XXXX pre k. ú. T.. Žalobca vystavil žalovanému faktúru č. 17100510

z 29. decembra 2017, splatnú 12. januára 2018 na zaplattenie 42 eur s DPH za opravu výtlkov na mostnom telese. Žalobca vystavil žalovanému faktúru č. 17100515 z 29. decembra 2017, splatnú 12. januára 2018 na zaplattenie 102 eur s DPH za zimnú údržbu cestnej komunikácie

za rok 2017. Žalobca vystavil žalovanému faktúru č. 17100535 z 31. decembra 2017, splatnú 14. januára 2018 na zaplattenie 288,43 eura s DPH za odvod dažďových vôd. Žalovaný faktúry vystavené žalobcom neuhradil.

1.3. Súd prvej inštancie v poradí prvým rozsudkom z 30. januára 2020

č. k. 13Cb/15/2018-361 zamietol žalobu a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z dôvodu chýbajúcej aktívnej vecnej legitimácie žalobcu,

keďže žalobca nebol zmluvnou stranou Kúpnej zmluvy. Krajský súd v Banskej Bystrici

(ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 20. mája 2021 č. k. 43Cob/12/2021-459 v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s poukazom na § 151n ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“). Dovoľanie žalovaného proti kasačnému rozhodnutiu odvolacieho súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením

z 23. februára 2022 sp. zn. 3Obdo/6/2022 odmietol.

1.4. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania po vrátení veci k záveru, že žaloba je dôvodná v časti o zaplattenie sumy 144 eur, ktorá pozostáva z faktúry

č. 17100510 vo výške 42 eur a z faktúry č. 17100515 vo výške 102 eur.

Ustanovenie § 151n ods. 3 OZ určuje rozloženie nákladov na udržiavanie nehnuteľnosti, ktorá je predmetom vecného bremena a za prioritnú považuje dohodu účastníkov vzťahu z vecného bremena o spôsobe hradenia nákladov a opráv užíwanej veci. Ak nebola uzatvorená žiadna dohoda, nastupuje zákonná úprava, podľa ktorej je ten, kto je na základe práva zodpovedajúceho vecnému bremenu oprávnený užívať cudziu vec, povinný znášať primerané náklady na jej zachovanie a opravy. Žalovaný sa už v Kúpnej zmluve zaviazal pomernou časťou podieľať na údržbe ním používaných prístupových komunikácií v súvislosti s vecným bremenom spočívajúcim v práve vjazdu a prechodu cez pozemky parc. č. XXXX/XX, XXXX/XXX a XXXX/XX zapísaných na LV č. XXXX, ktorých vlastníkom sa neskôr stal žalobca.

úd prvej inštancie bol toho názoru, že žalobca vstúpil do práv a povinností vyplývajúcich z Kúpnej zmluvy a má na jej základe nárok požadovať od žalovaného, aby sa pomernou časťou podieľal na údržbe ním používaných prístupových komunikácií. Žalobca má zároveň nárok

na primerané náklady na zachovanie veci a jej opravy, pričom z vykonaného dokazovania vyplynulo, že

samotný žalobca predmetné nehnuteľností neužíva, preto nemá povinnosť znášať tieto náklady podľa miery spoluúčasti. Medzi žalobcom a žalovaným neprišlo k dohode za akých okolností a podmienok sa bude žalovaný podieľať na primeraných nákladoch na zachovanie a opravy vecí, žalobcovi preto nezostávalo nič iné, len vhodným spôsobom zabezpečiť zachovanie a opravy predmetnej veci.

1.5. Súd prvej inštancie považoval za opodstatnený nárok v časti 42 eur vyplývajúci z faktúry č. 17100510. V konaní bolo preukázané, že žalobca zabezpečil opravu mostného telesa prostredníctvom spoločnosti L-TRADE s.r.o., ktorý žalobcovi fakturoval 333 eur s DPH, čo žalobca následne rozúčtoval.

1.6. Za opodstatnený považoval súd prvej inštancie aj nárok vo výške 102 eur vyplývajúci z faktúry č. 17100515 za náklady spojené so zimnou údržbou cestnej komunikácie v areáli žalobcu za rok 2017. Odhrňanie snehu na predmetných komunikáciách je potrebnou činnosťou, ktorú žalobca zabezpečil prostredníctvom spoločnosti L-TRADE s.r.o.

1.7. Súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti o zaplatenie 288,43 eura vyplývajúcej z faktúry č. 17100535, ktorou si žalobca uplatňoval voči žalovanému refakturáciu nákladov za odvod dažďových vôd. Podľa súdu prvej inštancie žalovaný nemá povinnosť uhrádzať žalobcovi pomernou časťou odvod dažďových vôd na pozemkoch žalobcu, keď tento nárok nie je možné subsumovať pod záväzkový vzťah vyplývajúci z Kúpnej zmluvy

a ani pod zákonnú úpravu § 151n ods. 3 OZ. Odvod dažďových vôd nie je nákladom na zachovanie a opravy cudzej veci, ktoré by mal žalovaný ako oprávnený z vecného bremena znášať. Nejde o náklady spojené so zachovaním a opravou veci, ale ide o náklady súvisiace s vlastníctvom a správou predmetnej veci.

2. Odvolací súd na základe odvolania žalobcu a žalovaného rozsudkom

zo 16. februára 2023 č. k. 43Cob/104/2022-809 vo výroku I. zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v časti jeho prvého a druhého výroku tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu 140,71 eura, úrok z omeškania 9 % ročne zo sumy 39,96 eura od 13. januára 2018

do zaplatenia, úrok z omeškania 9 % ročne zo sumy 100,75 eura od 13. januára 2018

do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky 40 eur, všetko v lehote troch dní

od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vo výroku II. odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v treťom výroku zmenil tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 34,92 %. Vo výroku III. odvolací súd žalobcovi ani žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie v rozsahu priznania nároku na zaplatenie 42 eur s DPH za opravu výtlkov na mostnom telese a v rozsahu priznania nákladov vo výške 102 eur s DPH za zimnú údržbu cestnej komunikácie za rok 2017.

Odvolací súd sa stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcovi nevznikol nárok

na zaplatenie 288,43 eura s DPH za odvod dažďových vôd. Odvolací súd sa nestotožnil

so záverom súdu prvej inštancie o nároku žalobcu na zaplatenie administratívneho poplatku

vo výške 1,70 eura a 1,04 eura v súvislosti s nárokmi na opravu výtlkov a zimnú údržbu, keďže žalobcovi nevznikol nárok na administratívne poplatky. Odvolací súd zároveň dospel k záveru, že žalobcovi nevznikol ani nárok na DPH z administratívnych poplatkov.

2.2. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd k námietkam žalovaného konštatoval, že žalobca preukázal vlastnícke právo k spornému mostu.

Samotná skutočnosť, že Slovenská správa ciest neeviduje vlastníka mosta neznamena, že most vlastníka nemá. Uvedená otázka vlastníctva mosta už preto bola podľa odvolacieho súdu vyriešená. Žalovaný nepredložil v konaní dôkazy o tom, že by cesta na moste mala patriť

Mestu Zvolen. Z dôkazov predložených v konaní žalobcom naopak vyplynula pravdepodobnosť o nadobudnutí mosta žalobcom spolu s areálom Zmluvou o predaji podniku. Zároveň za dvadsať rokov užívania mosta žalobcom ako domnelým vlastníkom si žiaden z verejných subjektov, o ktorých sa žalovaný môže domnievať, že by mohli mať vlastnícke právo k mostu alebo cestnej komunikácii, určenia vlastníckeho práva ani jeho vydania nedomáhali.

2.3. Odvolací súd k ďalšej argumentácii žalovaného, že výpočet žalobcom fakturovanej sumy nie je správny, pretože komunikáciu užíva celkom 30 subjektov uviedol,

že toto tvrdenie žalovaného nebolo predmetom konania pred súdom prvej inštancie a žalovaný až v odvolacom konaní predložil prehlásenie o tom, že areál užíva 30 subjektov.

Ide o novotu, na ktorú odvolací súd nemohol prihliadnuť, keďže nejde o prípad podľa § 366 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov

(ďalej len „CSP“). Samotnú námietku, že areál užívalo viac subjektov než len vlastníci pozemkov zaťažených vecných bremenom, ale vzniesol žalovaný už počas konania pred súdom prvej inštancie. Podľa odvolacieho súdu bola povinnosť vyplývajúca z § 151n ods. 3 OZ podieľať sa primerane na nákladoch správne odvodená od množstva subjektov v rovnakom postavení ako on, teda tých, ktorí majú k jednotlivým nehnuteľnostiam vlastnícke právo a zároveň majú zriadené právo vecného bremena prechodu. Vnútorne vzťahy k tretím osobám (nájomníkom, dodávateľom a klientom) si tieto osoby podľa odvolacieho súdu riešia

vo vlastnej réžii a môžu voči nim premietnuť aj náklady z vecného bremena.

2.4. K námietke žalovaného, že žalobca nezahrnul do výpočtu seba samého, pričom komunikáciu žalobca užíval, odvolací súd uviedol, že z dokazovania vykonaného na súde prvej inštancie vyplynulo, že žalobca predmetné nehnuteľnosti neužíval, pričom žalovaný nenavrhol dôkaz, ktorým by svoje tvrdenie o užívaní nehnuteľnosti žalobcom preukázal.

Žalovaný v konaní nepreukázal, že by subjektov, ktoré sú vlastníckmi nehnuteľností v areáli a zároveň majú zriadené vecné bremeno, bolo viac.

2.5. Žalovaný priložil k odvolaniu Znalecký posudok č. 5/2022 zo 7. augusta 2022. Uvedený dôkaz nebolo možné podľa odvolacieho súdu v odvolacom konaní uplatniť,

a to vzhľadom na zákonnú koncentráciu konania. Nejde o novotu v zmysle § 366 CSP. Odvolací súd sa zároveň stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie, ktorý žalobcovi uplatnený nárok priznal aj v rozsahu DPH. V súlade s § 151n OZ daň z pridanej hodnoty predstavuje náklad, ktorý vznikol žalobcovi v súvislosti so zachovaním a opravou vecí, preto bol oprávnený na jeho rozúčtovanie.

2.6. Odvolací súd rovnako k nákladom za zimnú údržbu a odhŕňanie snehu uviedol, že námietka žalovaného ohľadom nesprávneho rozúčtovania nie je dôvodná, keďže zaťažiť povinnosťou podieľať sa na pomernej časti náhrady nákladov je možné iba tie subjekty, ktorým to vyplýva zo zákona. Nie každý subjekt, ktorý sa fyzicky nachádza v areáli, je subjektom, ktorý je povinný podieľať sa na údržbe nehnuteľností. Rovnako v konaní nebol produkovaný dôkaz, že by žalobca sám aktívne užíval tieto nehnuteľnosti. V prípade DPH odvolací súd uviedol, že náklad na odstraňovanie snehu z parciel, na ktorých viazne vecné bremeno prechodu je nákladom preukázaným na základe predložených písomných dôkazov, pričom žalobca

ako podnikateľ je v prípade vystavenia faktúry povinný uplatniť si aj daň z pridanej hodnoty a prípadné tvrdenia o porušení predpisov vo vzťahu k finančnej správe nemôžu byť predmetom tohto konania. Žalovaný má zároveň zriadené vecné bremeno na celé parcely vo vlastníctve žalobcu, nie len na ich určitú časť, preto je žalovaný povinný podieľať sa na nákladoch na odhŕnutí celej parcely.

2.7. Odvolací súd ale na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k inému právnenému záveru vo vzťahu k administratívne poplatku, ktorý si žalobca uplatnil vo vzťahu k pohľadávke z opravy výtlkov na moste a vo vzťahu k pohľadávke za odhrabanie snehu. Administratívny poplatok nie je podľa odvolacieho súdu možné zahrnúť do nákladu, ktorý vznikol žalobcovi v súvislosti s opravou a užívaním nehnuteľnosti, na ktorej viazne vecné bremeno. Poštové náklady, ktorými žalobca odôvodňoval administratívny poplatok, súvisia s vymáhaním pohľadávky, za čo si žalobca uplatnil osobitný nárok vo forme paušálnej odmeny spojenej s uplatnením pohľadávky vo výške 40 eur. Odvolací súd preto dospel k záveru,

že v časti nároku vo výške 1,70 eura uplatneného titulom administratívneho poplatku za opravu výtlkov a v rozsahu 20 % DPH z 1,70 eura, čo predstavuje 0,34 eura, a rovnako v časti nároku vo výške 1,04 eura uplatneného titulom administratívneho poplatku za odhŕňanie snehu a v rozsahu 20 % DPH zo sumy 1,04 eura, čo predstavuje 0,21 eura, nie je žaloba dôvodná, preto rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol.

2.8. Vo vzťahu k odvolaniu žalobcu odvolací súd uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti uplatneného nároku na pomernú časť nákladov za odvod dažďových vôd

bol vecne správny. Súd prvej inštancie odôvodnil zamietnutie žaloby v časti nákladov za odvod dažďových vôd tým, že tento nárok nie je možné subsumovať ani pod záväzkový vzťah vyplývajúci z

Kúpnej zmluvy a ani pod § 151n ods. 3 OZ. Odvod dažďových vôd

nie je súčasťou primeraných nákladov na zachovanie a opravu cudzej veci, ale ide o náklady súvisiace s vlastníctvom predmetnej veci a správou predmetnej veci. Súd prvej inštancie svoj záver o zamietnutí nároku žalobcu v tejto časti podľa odvolacieho súdu zároveň dostatočne odôvodnil. Odvolací súd zároveň doplnil, že pokiaľ na nehnuteľnosť prší, na rozdiel od snehu, táto skutočnosť nemá na existenciu, zachovanie a opravu nehnuteľnosti žiaden vplyv. Odpratanie snehu je naproti tomu úkon smerujúci k nevyhnutnej údržbe v súvislosti

so zachovaním nehnuteľnosti. Vlastník komunikácie je v prípade uzavretia zmluvy s Vodohospodárskym podnikom povinný uhrádzať náklady na odvod dažďovej vody, ide o samostatný zmluvný vzťah vlastníka, ktorý podľa odvolacieho súdu nemá zaťažovať držiteľov vecného bremena práva prechodu cez túto nehnuteľnosť.

Oprávnení z vecného bremena nie sú spoluvlastníkmi, nezaťažujú ich všetky náklady na nehnuteľnosti, ale iba tie, ktoré súvisia s opravou a zachovaním nehnuteľnosti.

2.9. Keďže odvolací súd pristúpil k zmene rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výške 3,29 eura v neprospech žalobcu, uvedený rozdiel premietol aj do pomeru úspechu strán pri určení nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie.

Vzhľadom na zanedbateľný úspech žalovaného k celému predmetu konania, odvolací súd nepriznal žiadnej zo sporových strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu v rozsahu, v ktorom odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a v rozsahu, v ktorom odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 34,92 %, podal dovolanie žalobca. Dovolaciemu súdu navrhuje rozsudok odvolacieho súdu zmeniť v prospech žalobcu, alternatívne zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

3.1. Prípustnosť dovolania vidí dovolateľ vo vade podľa § 420 písm. f) CSP. Odvolací súd je viazaný podľa § 383 CSP skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, okrem prípadu, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. Odvolací súd nemôže

pri rozhodnutí veci vychádzať zo skutočností, ktoré nemajú pôvod v dokazovaní vykonanom súdom prvej inštancie. Žalobca poukázal na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu,

kde odvolací súd konštatoval, že sneh je v konečnom dôsledku iba iným skupenstvom vody. Avšak na rozdiel od situácie, kedy na nehnuteľnosť prší a táto skutočnosť nemá na existenciu, zachovanie a opravu tejto nehnuteľnosti žiaden vplyv, tak odpratanie snehu je úkonom smerujúcim k nevyhnutnej údržbe v súvislosti so zachovaním nehnuteľnosti, keďže môže spôsobovať práve vznik rôznych výtlkov a znemožňuje užívanie komunikácie.

...Na rozdiel od uvedeného dážď takého následky nespôsobuje. Odvolací súd tak vychádzal z fyzikálnych vlastností vody, jej vplyvu na poškodenie komunikácií a ich užívaniaschopnosti v porovnaní s vlastnosťami snehu. Ide o skutkovú okolnosť, ktorá nebola predmetom dokazovania ani na súde prvej inštancie a ani na odvolacom súde. Na posúdenie toho,

či a aký vplyv má voda na poškodenie nehnuteľností a ich užívanie a bezpečnosť premávky,

sú potrebné odborné znalosti. Odvolací súd si tak podľa žalobcu doplnil skutkové zistenia súdu prvej inštancie, napriek tomu, že sa na ne vyžadujú odborné znalosti, a to bez zopakovania alebo doplnenia dokazovania.

3.2. Žalobca zároveň upriamil pozornosť na skutočnosť, že jeho tvrdenie o nevyhnutnosti odvádzania vody z cestnej komunikácie na zachovanie kvality cestných komunikácií nebolo v konaní žalovaným popreté, preto sa mala aplikovať domnienka v zmysle § 151 ods. 1 CSP o nespornosti tvrdenia. Odvolací súd tým porušil právo žalobcu

na prekladanie návrhov na doplnenie dokazovania, právo účasti na pojednávaní, právo vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, právo žalobcu preukázať, že voda sa pri zamrznutí rozpína a spôsobuje vznik výmoľov a výtlkov a že neodvádzaná voda z komunikácií ju vymýva a podmýva a že neodvádzaním vody z povrchu dochádza k zvýšeniu nebezpečenstva a riziku škody na živote, zdraví a majetku.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedol, že nárok žalobcu

na zaplatenie odvodu zrážok z nepovolenej stavby je nezákonný a zároveň žiaden zákon žalobcovi neukladá odvádzat' zrážkové vody do kanalizácie. Žalovaný spochybňuje aj výpočet plochy pre účely

odvodu dažďovej vody. Odvod dažďovej vody tvorí správu nehnuteľnosti a nie údržbu. Náklady na odvod dažďových vôd nie je možné považovať za náklady na opravu alebo zachovanie cudzej veci. Dovolanie žalobcu navrhuje žalovaný zamietnuť.

5. K vyjadreniu žalovaného k dovolaniu žalobcu doručil súdu vyjadrenie žalobca.

Žalobca poukázal na skutočnosť, že žalovaný vo svojom vyjadrení uplatnil prostriedky procesného útoku a procesnej obrany v zmysle § 149 CSP, ktoré nie sú v dovolacom konaní prípustné.

6. Proti rozsudku odvolacieho súdu v rozsahu smerujúcom v neprospech žalovaného podal dovolanie žalovaný. Dovolaciemu súdu navrhuje zmeniť rozsudok odvolacieho súdu tak, že žalobu zamietne, alternatívne, aby rozsudok odvolacieho súdu zmenil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

6.1. Žalovaný svoje dovolanie odôvodňuje procesnou vadou v zmysle § 420

písm. f) CSP. Odvolací súd sa podľa žalovaného neoboznámil so všetkými vykonanými dôkazmi. Súd prvej inštancie podľa žalovaného nezažurnalizoval do súdneho spisu dôkazy predložené na pojednávaní 30. júna 2022. Žalovaný ďalej v dovolaní uvádza podľa neho nesprávne skutkové závery odvolacieho súdu, nesprávne vyhodnotenie vykonaného dokazovania a z toho vyplývajúce nesprávne odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu.

7. K dovolaniu žalovaného doručil súdu vyjadrenie žalobca. Žalovaný podľa žalobcu nevymedzil dovolacie dôvody a dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Z dovolania žalovaného nie je zrejmé, akého nesprávny procesného postupu sa mal odvolací súd dopustiť. Dovolanie žalovaného navrhuje žalobca odmietnuť podľa § 447 písm. c) CSP alebo zamietnuť podľa § 448 CSP.

8. K vyjadreniu žalobcu k dovolaniu žalovaného doručil súdu žalovaný vyjadrenie. Žalovaný znovu poukázal na chýbajúce dôkazy v spise, ktoré súdu predložil na pojednávaní

30. júna 2022. Žalovaný sa zároveň nestotožňuje s názorom žalobcu, že by dovolanie nebolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

9. Žalovaný najvyššiemu súdu 12. septembra 2024 doručil návrh na odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu v zmysle § 444 ods. 2 CSP. Návrh na odklad vykonateľnosti odôvodnil ďalšími súdnymi konaniami vedenými žalobcom, v ktorých žalobca poukazuje na argumentáciu uvedenú v rozhodnutí odvolacieho súdu. Žalobca podľa žalovaného postupuje šikanózne.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací

(podľa § 35 CSP), po zistení, že dovolanie podali sporové strany zastúpené advokátom v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je prípustné i dôvodné a dovolanie žalovaného prípustné nie je.

11. Dovolanie žalobcu smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu v časti, ktorou odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a v rozsahu, v ktorom odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak,

že žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 34,92 %.

Podľa žalobcu sa odvolací súd dopustil nesprávneho procesného postupu v zmysle § 420

písm. f) CSP, pokiaľ odvolací súd vychádzal z nových skutkových zistení bez zopakovania alebo doplnenia dokazovania a zároveň prehodnotil nepopreté tvrdenie žalobcu.

12. Najvyšší súd k dovolacím námietkam žalovaného uvádza, že odvádzanie vôd z atmosferických zrážok zo spevnených plôch sa považuje za odvádzanie odpadových vôd a v prípade odvádzania verejnou kanalizáciou je vlastník nehnuteľnosti povinný platiť stočné v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 442/2002 Z. z.“). V

posudzovanej veci vznikol spor o to, či predmetom povinnosti oprávneného z vecného bremena primerane znášať náklady

na zachovanie a opravy nehnuteľnosti v zmysle § 151n ods. 3 OZ je aj povinnosť podieľať sa na platbe stočného za odvádzanie odpadových vôd. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že nejde o povinnosť patriacu pod náklady na zachovanie a opravy nehnuteľnosti, ale ide o povinnosť zaťažujúcu výlučne vlastníka nehnuteľnosti.

Odvolací súd rovnako vychádzal zo záveru, že nejde o náklad spadajúci pod náklady na zachovanie a opravu nehnuteľnosti. Oprávnených z vecného bremena nemôžu podľa odvolacieho súdu zaťažovať akékoľvek náklady súvisiace s nehnuteľnosťou, ale len tie, ktoré súvisia s opravou a zachovaním nehnuteľnosti. Ako podklad pre tento záver odvolací súd uviedol, že dažď na rozdiel od snehu nemá na existenciu, zachovanie a opravu nehnuteľnosti žiaden vplyv.

13. Najvyšší súd sa stotožňuje s dovolacími námietkami žalobcu v tej časti, že odvolací súd doplnil skutkové zistenia týkajúce sa vplyvu vody na nehnuteľnosti, a to bez doplnenia alebo zopakovania dokazovania. Skutkové zistenia, že dažď nemohol mať na existenciu, zachovanie a opravu predmetných nehnuteľností žiaden vplyv, neboli predmetom dokazovania v konaní pred súdmi nižšej inštancie a predstavujú nové skutkové zistenia, ku ktorým sporové strany nemali možnosť uplatniť tvrdenia a navrhovať dôkazy. Ide preto o nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, pokiaľ vychádzal pri svojom závere týkajúcom sa odvodu dažďových vôd z týchto skutkových zistení.

14. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa zároveň v tejto časti javí ako zjavne nelogické, keď odvádzanie atmosferických zrážok a odpratávanie snehu sú kategoricky podobné činnosti, vyplývajúce z atmosferických vplyvov, pričom dovolaciemu súdu nie je zrejmé, aký vplyv má na záver súdov nižšej inštancie o tom, že odvádzanie atmosferických zrážok nie je súčasťou zachovania a opravy nehnuteľnosti, skutočnosť, že povinnosť platiť stočné upravuje osobitný právny predpis. Samotná skutočnosť, že osobitný právny predpis upravuje povinnosti vlastníka nehnuteľnosti v oblasti odvádzania odpadových vôd nemá podľa najvyššieho súdu vplyv na to, či takýto náklad je možné zaradiť pod náklad súvisiaci s opravou a zachovaním nehnuteľnosti. Podstatné je riadne sa vysporiadať s tou skutočnosťou, či je odvádzanie vôd z atmosferických zrážok zo spevnených plôch možné považovať za náklady súvisiace s opravou a zachovaním nehnuteľnosti, čo podľa dovolacieho súdu odvolací súd neuskutočnil.

Už konštatované dopĺňanie skutkových zistení odvolacím súdom v odvolacom konaní bez doplnenia alebo zopakovania dokazovania, nemôže tvoriť základ tohto záveru odvolacieho súdu.

15. Najvyšší súd preto konštatuje, že rozhodnutie odvolacieho súdu je v časti otázky nákladov na odvádzanie zrážkových vôd odôvodnené spôsobom, ktorý porušuje právo žalobcu na riadne odôvodnenie rozhodnutia súdu, čím je naplnený dôvod prípustnosti dovolania žalobcu podľa § 420 písm. f) CSP. Uvedená dovolacím súdom zistená vada zároveň zakladá dôvodnosť podaného dovolania.

16. Vo vzťahu k dovolaniu žalovaného najvyšší súd uvádza, že obsahom dovolania žalovaného sú najmä opakujúce sa skutkové tvrdenia žalovaného bez vymedzenia, v čom má spočívať nesprávny procesný postup odvolacieho súdu. Žalovaný nekoncentroval svoje tvrdenia do konkrétnych dovolacích námietok namietajúcich naplnenie dovolacích dôvodov, ale naopak dovolanie žalovaného obsahuje komplexné zhrnutie skutkovej argumentácie žalovaného prezentovanej už v doterajšom konaní pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom a žalovaný k dovolaniu priložil listinné dôkazy, s ktorými navrhuje, aby sa najvyšší súd oboznámil v dovolacom konaní. Žalovaný tak namieta nesprávne skutkové zistenia súdov nižšej inštancie a z dovolania je zrejmý nesúhlas žalovaného so zisteným skutkovým stavom. V dovolaní pritom nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP). Najvyšší súd zároveň považuje za potrebné zdôrazniť, že dovolací súd nie je oprávnený vykonávať dokazovanie, ale je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Preto otázka skutkových zistení môže

byť predmetom dovolacieho konania len výnimočne, pokiaľ je preskúmanému rozhodnutiu súdu možné pripísať atribút arbitrárnosti, ktorý môže byť naplnený i hodnotením dôkazov, ktoré je vykonané bez akéhokoľvek akceptovateľného základu tak, že z nich pri žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú prijaté skutkové závery (I. ÚS 51/2020) alebo pokiaľ je odôvodnenie rozhodnutia extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06, I. ÚS 200/2012). Arbitrárne rozhodnutie predstavuje zásah do práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, a preto je logická, funkčná a teleologická konzistentnosť hodnotenia dôkazov preskúmateľná aj v dovolacom konaní podľa § 420 písm. f) CSP.

17. V posudzovanej veci ale najvyšší súd v časti napádanej žalovaným takéto pochybenie nezistil. Odvolací súd poskytol žalovanému vyčerpávajúce a zrozumiteľné odpovede na podstatné otázky, ktoré v konaní vznikli. Odvolací súd vysvetlil, prečo považoval za preukázané vlastnícke právo žalobcu k mostu (odsek 64. až 70. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu) a zároveň prečo nepovažoval námietky žalovaného v tejto otázke za dôvodné. Odvolací súd sa vyjadril aj k námietkam žalovaného k výpočtom jednotlivých nárokov uplatnených žalobcom (odsek 72. až 74. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Dovolacie konanie nemá slúžiť na opakovanie všetkých skutkových tvrdení uplatnených v doterajšom konaní, ale jeho účelom je posúdiť, či odvolací súd pri prijímaní svojho rozhodnutia po procesnej alebo právnej stránke nepochybil.

18. Osobitne k dovolacej námietke žalovaného o chýbajúcich listinných dôkazoch, ktoré mal žalovaný doručiť súdu na pojednávaní uskutočnenom pred súdom prvej inštancie 30. júna 2022, najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že žalovaný uvedenú námietku neuplatnil v dovolacom konaní. V odvolaní žalovaný namietal výlučne tú skutočnosť, že súd prvej inštancie nezohľadnil v zápisnici z predmetného pojednávania jeho podstatné tvrdenia o vystavení faktúr v rozpore s daňovými predpismi, s čím sa odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia riadne vysporiadal (odsek 84. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu). Odvolací súd zároveň žalovanému poskytol odpoveď k otázke, prečo bol žalobca oprávnený rozpočítať náklady medzi osoby oprávnené z vecného bremena vrátane DPH, ktorú žalobca uhradil svojím dodávateľom (odsek 78. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu).

Najvyšší súd súčasne dopĺňa, že jedným zo žalovaných tvrdených chýbajúcich listinných dôkazov je aj znalecký posudok číslo 67/2000, ktorý je v súdnom spise zažurnalizovaný na č. l. 86 a súdy nižšej inštancie naň pri prijímaní rozhodnutia prihliadali. Najvyšší súd preto nezistil dôvod napĺňajúci prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP.

19. Predmetom dovolacieho konania je preskúmanie rozhodnutia odvolacieho súdu a pokiaľ dovolaateľ namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu v zmysle § 420 písm. f) CSP, najvyšší súd môže skúmať jedine postup odvolacieho súdu. Uvedenou dovolacou námietkou namietajúcou procesný postup súdu prvej inštancie by sa najvyšší súd mohol zaoberať v prípade, ak by ju žalovaný uplatnil už v dovolacom konaní a odvolací súd sa s ňou riadne nevysporiadal, čo ale nie je prípad v tu posudzovanej veci.

20. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie prijaté závery konštatuje prípustnosť dovolania žalobcu podľa § 420 písm. f) CSP, čo zároveň zakladá jeho dôvodnosť a zároveň neprípustnosť dovolania žalovaného. Podľa § 449 ods. 1 CSP najvyšší súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu napádanom žalobcom a podľa § 450 CSP vec v zrušenom rozsahu vracia odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dovolanie žalovaného bolo potrebné podľa § 447 písm. c) CSP odmietnuť ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Najvyšší súd spolu so zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci samej zrušil aj závislé výroky rozhodnutia odvolacieho súdu týkajúce sa nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a nároku na náhradu trov odvolacieho konania.

21. Najvyšší súd zároveň dospel k záveru, že v rozhodovanej veci bolo nevyhnutné zrušiť aj uznesenie Okresného súdu Zvolen z 9. mája 2023 č. k. 13Cb/15/2018-853 a uznesenie Okresného súdu Zvolen z 26. júla 2023 č. k. 13Cb/15/2018-986.

Na odôvodnenie tohto záveru dovolací súd uvádza, že v danom prípade nebol viazaný rozsahom podaného mimoriadneho opravného prostriedku s poukazom na ustanovenie § 439

písm. a) CSP. V prípade závislosti výrokov môže dovolací súd prejednať aj závislý výrok

bez toho, aby bol dovolateľom napadnutý a účinky dovolania sa vzťahujú aj na tento nenapadnutý, ale závislý výrok. Závislosť výrokov od seba závisí od konkrétneho právneho vzťahu. O závislosti možno hovoriť vtedy, ak medzi výrokmi existuje istý vzťah prejudiciality. Judikatúra najvyššieho súdu (R 73/2004) ustálila, že závislým výrokom môže byť nielen dovolaním nedotknutý výrok tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia v danej veci. Vydanie uznesenia o výške náhrady trov konania je jednostranne závislé od existencie rozhodnutia vo veci samej. Zrušením rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania ako závislé rozhodnutia stratili svoj podklad.

Bez nadväznosti na predchádzajúce (zrušené) rozhodnutie vo veci samej by zostali uznesenia o výške náhrady trov konania osamotené, strácali by rozumný zmysel a odporovalo by to princípu právnej istoty (porovnaj nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 549/2015 a uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/173/2008, 2Cdo/267/2008, 1MCdo/14/2010, 1Cdo/36/2011, 6Cdo/201/2012, 4Cdo/52/2014, 2MOBdoV/4/2012, a 5OBdo/87/2020).

22. Najvyšší súd nezistil splnenie predpokladov na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia a nebol povinný o tom vydať osobitné rozhodnutie (m. m. uznesenia

Ústavného súdu Slovenskej republiky z 24. novembra 2022 sp. zn. IV. ÚS 578/2022

a z 26. októbra 2022 sp. zn. II. ÚS 483/2022). Dôvody uvádzané žalovaným spočívajúce v argumentácii protistrany v ďalších súdnych konaniach rozhodnutím odvolacieho súdu vydaným v tomto konaní nezakladajú dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 444

ods. 1 CSP.

23. O trovách dovolacieho konania a trovách pôvodného konania rozhodne odvolací súd v novom rozhodnutí (§ 453 ods. 3 CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.